

Tallene kun 9 og 15 — ialt 24, *til Trods for*, at *Kendskabet* til denne Paragraf i Fabrikloven var yderst ringe. Manser ogsaa, at *hele Resten* af dem gav Svaret (jeg spurgte nemlig i hvert Tilfælde, *hvorfor* de ikke havde søgt), at »de vidste det ikke«, andre »troede, det kun var de ugifte«, nogle *ugifte* troede, at de *ikke* kunde faa det, *fordi* de var ugifte! Selv de, der *havde* faaet Fabrikhjælp, vidste det i Reglen ikke selv paa Forhaand, men Jordemoderen havde i Reglen været saa elskværdig at fortælle dem det. *Kun* nogle ganske enkelte svarede, at »der var saa meget Vrøvl ved det«. De, der *nu* fik at vide, at de *kunde* have faaet det, var kede af ikke at have vidst det og skulde »nok søge næste Gang«, for det var jo *meget* mere end Sygekassen gav — den gav næsten i *alle* Tilfælde konstant 20 Kr., jeg har opfattet dette som et bestemt »Barselfærdstilskud«, ikke som et vist Antal Dages Sygepenge. I et Par enkelte Tilfælde var modtaget *baade* Sygekasse og Barselhjælp, men Arbejderskerne var ellers alle ganske klar over, at man kun kunde faa en af Delene. — Understøttelsen i Henhold til Fabrikloven er noget forskellig i de forskellige Byer, men det almindelige synes dog at være 10 Kr. om Ugen i de 4 Uger, ialt 40 Kr., enkelte Steder, f. Eks. i Aalborg, er opgivet mig 15 Kr. om Ugen — en ikke uvæsentlig Forskel. Naar jeg (om de 40 Kr.) udtalte, at vi kunde ønske, det var noget mere, har jeg gentagne Gange faaet

Tabel IX.

Følgende Hjælp modtaget	Gift	Ugift	Ialt
Vederlagsfrit Hospital.....	14	36	50
Sygekassehjælp.....	123	25	148
Barselfærdsbidrag.....	»	80	80
Fabrikhjælp (§ 29).....	85	69	154
Jordemoderhjælp.....	28	44	72
Ialt...	250	254	504

Svaret: »Naa, det er da gode Penge at faa — *jeg* var da glad for dem« eller noget lignende, de 60 Kr. fra Aalborg syntes de, var storartet, idet de var ganske enig med mig i, at de jo — foruden Pengene — havde mange andre Fordele af at være hjemme i de 4 Uger, *først og fremmest* at kunne passe og amme Barnet og saaledes lægge Grunden til dets Trivsel og hele Sundhedstilstand, dernæst *selv* at komme til Kræfter, men ogsaa — hvilket godt kunde regnes ud i Penge — at *udføre en Del Arbejde selv*, som de ellers maatte betale fremmede for, *eller* ikke *ønskede* at have fremmede til. Paa Sjælland (Nordsjælland) forbavsedes jeg over som opgivet Beløb for »Fabrikhjælp« at faa 25 Kr. om Ugen, ialt 100 Kr. — dette er jo et meget stort Beløb, men der var en Del, der opgav at have faaet dette, saa de paa-gældende Kommuner maa jo kunne betale det — og kan *de* gøre det, kan andre vel ogsaa, og det vilde vist blive modtaget med Begejstring, hvis dette ogsaa blev Normen andre Steder.

I Henhold til det foran oplyste — navnlig hvorledes Arbejderskerne *selv* ser paa Spørgsmaalet: Fabrikhjælpens Størrelse — mener jeg altsaa, at der ikke er nogensomhelst Grund til at opstille Fordringen om, at denne skulde være lige saa stor som den *tabte Arbejdsfortjeneste*. Det behøver den ikke af *to Grunde*, som refererer sig til *Arbejderskerne selv*, nemlig 1) at de slet ikke selv opstiller denne Fordring, slet ikke *venter* den, og 2) at det vilde være en Urimelighed, da *det* at være hjemme i de 4 Uger, som nævnt, har *anden stor Værdi* for dem (ogsaa en *pengelig*), saa at de, hvis man gav dem den *tabte Arbejdsfortjeneste*, i Virkeligheden vilde faa *mere* end denne, og man vilde derved sætte en ekstraordinær stor Præmie — som hverken var *nødvendig* eller *rimelig* — paa at være hjemme i de 4 Uger.